

SLAGTEFUND HOS ØKOLOGISKE OG KONVENTIONELLE MALKEKØER.

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Forekomsten af leverbylder og leverikter er højere hos økologiske slagtekøer, mens konventionelle køer har flere trykninger og slagtefund relateret til stofskiftesygdomme.

Slagtefund registreret i forbindelse med den rutinemæssige kontrol på kreaturslagterierne bliver løbende overført til Kvægdatabasen og kan bruges som indikator for sygdom og velfærd i besætningerne.

Meddelelsen rapporterer statistik over slagtefund i perioden 2011-2015 og har medtaget data fra slagterier, som slagter mere end 10.000 dyr. Det resulterer i data fra 827 tusinde slagtekøer fordelt på 68 tusinde økologiske og 759 konventionelle malkekøer.

Statistikken over slagtefund er en opfølgning på en tilsvarende optælling fra 2008, som er rapporteret her:

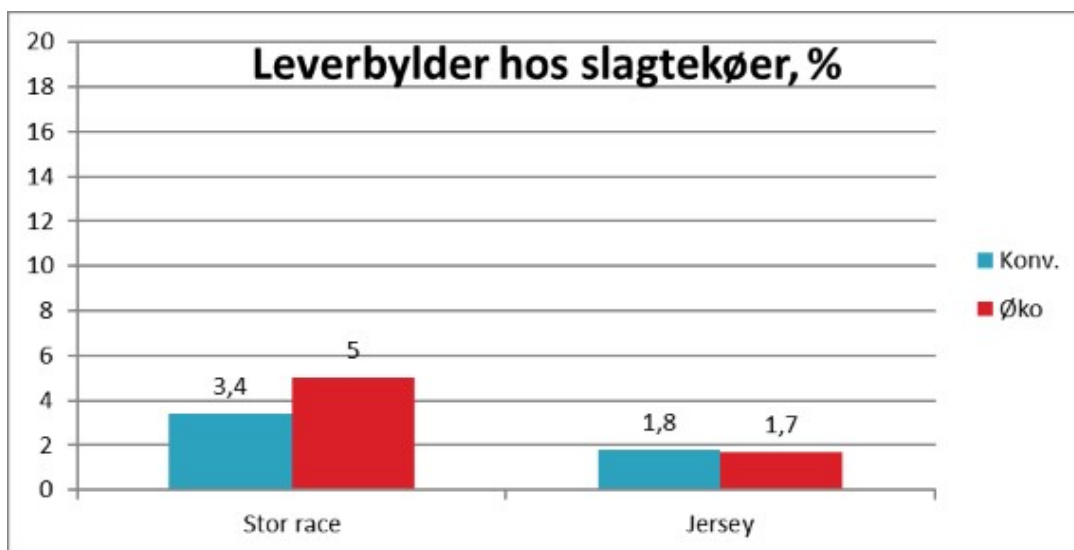
https://www.landbrugsinfo.dk/Oekologi/Kvaeg/Sundhed/Sider/Forskelle_i_slagtefund.aspx Forskelle i slagtefund hos økologiske og konventionelle køer. Den tidligere meddelelse uddyber mulige årsagssammenhænge mellem slagtefund, produktionssystem og management.

FLERE LEVERBYLDER OG LEVERIKTER HOS ØKO-KØER

Figur 1 viser, at forekomsten af leverbylder er højere hos økologiske end hos konventionelle slagtekøer. Figuren viser også, at frekvensen af leverbylder er betydeligt lavere hos jersey, hvor der ikke er forskel mellem økologiske og konventionelle køer.

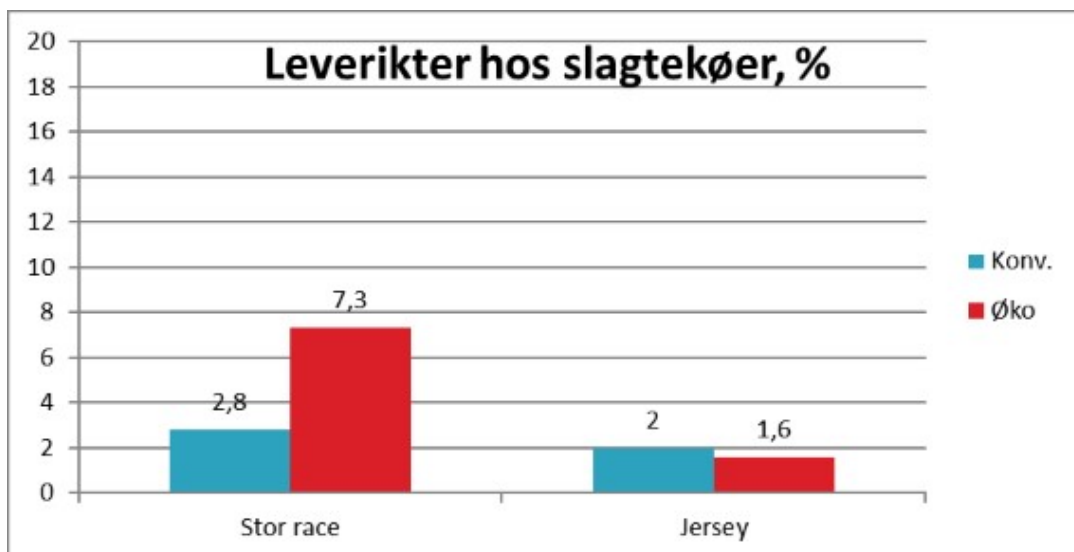
Forekomst af leverbylder kan blandt andet relateres til omsætningen i vommen, hvor svingende

vommiljø med lavt pH kan være en udløsende faktor. En hyppigere fodring med store mængder korn (stivelse) og store mængder frisk græs (sukker) kan derfor måske bidrage til en højere frekvens af leverbylder hos økologiske malkekøer.

Figur 1. Forekomst af leverbylder hos konventionelle og økologiske slagtekøer af stor race og jersey

En tilsvarende optælling af antal slagtekøer med leverikter er vist i figur 2. Resultaterne – herunder niveauet for kategorierne – svarer til den seneste opgørelse i 2008. Smitte med leverikter sker, når dyrene er på græs, og det forklarer den højere frekvens hos økologiske køer, som altid kommer ud om sommeren. Det er her overraskende at frekvensen af leverikter er den samme hos økologiske og konventionelle jersey er den samme

Figur 2.

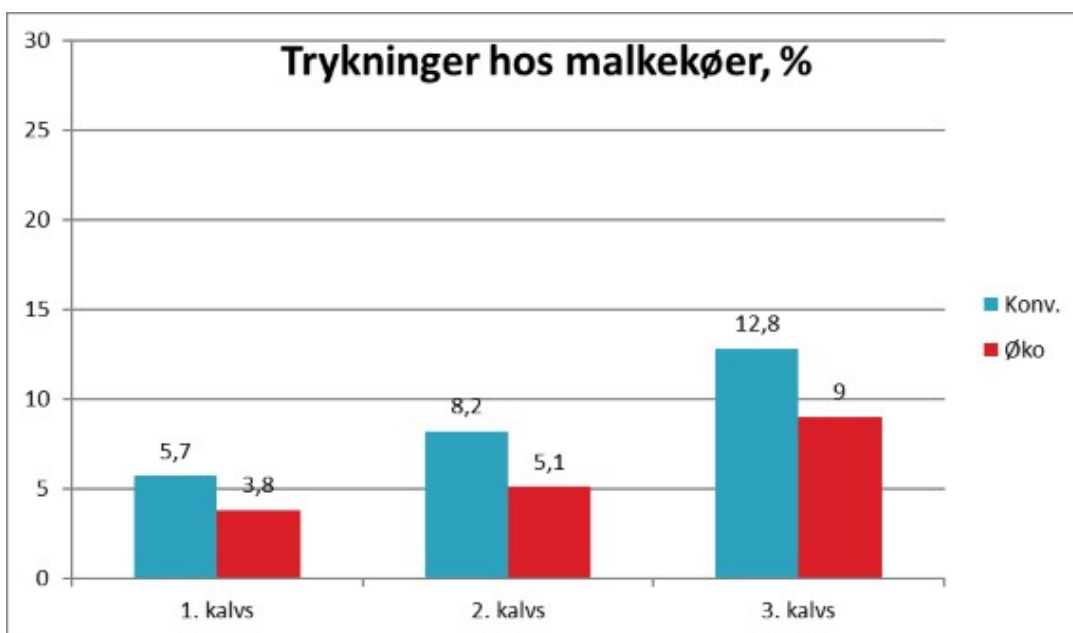
Forekomst af leverikter hos konventionelle og økologiske slagtekøer af stor race og jersey

FLERE TRYKNINGER HOS ÆLDRE KØER MEN

FÆRRE HOS JERSEY

Andelen af slagtekøer med trykninger er vist i figur 3. Antallet af køer med trykninger stiger med koens alder ved slagtning og forekomsten er højere hos konventionelle end hos økologiske. Trykningsskader kan findes lang tid efter de er opstået og stiger derfor typisk med koens slagtealder.

På tværs af laktationsnummer er andelen af slagtekøer med trykninger 10,2 og 5,2 procent hos stor race og jersey. Andelen af trykninger hos jersey er således kun det halve af stor race, og sandsynlige forklaringer er, at jersey typisk vejer mindre, har bedre klov- og bensundhed og en bedre bevægelighed. Samtidig kan der i ældre staldanlæg være en bedre overensstemmelse mellem koens størrelse og inventaret, når det gælder jersey.

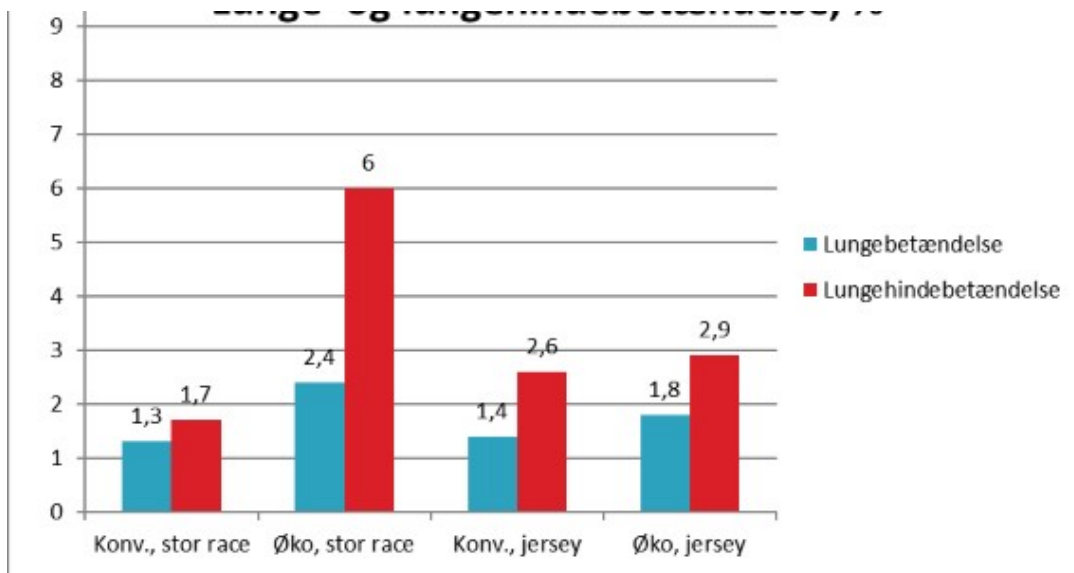
Figur 3. Forekomst af trykninger hos konventionelle og økologiske slagtekøer

FLERE TEGN PÅ LUFTVEJSLIDELSER HOS ØKO-KØER

Fund af slagtekøer med spor efter lungebetændelse eller lungehindebetændelse er vist i figur 4. Der er en betydelig højere forekomst af betændelser hos økologiske køer. En del af forklaringen kan være, at flere økologiske dyr har haft luftvejsinfektioner som kalve eller ungdyr. Hyppigere forekomst af bl.a. lungeorm som er knyttet til afgræsning kan også være en disponerende faktor for udvikling af luftvejsinfektioner hos voksne køer.

Som for de fleste andre slagtefund er frekvensen af lunge- og lungebindebetændelse også generelt lavest hos jersey.

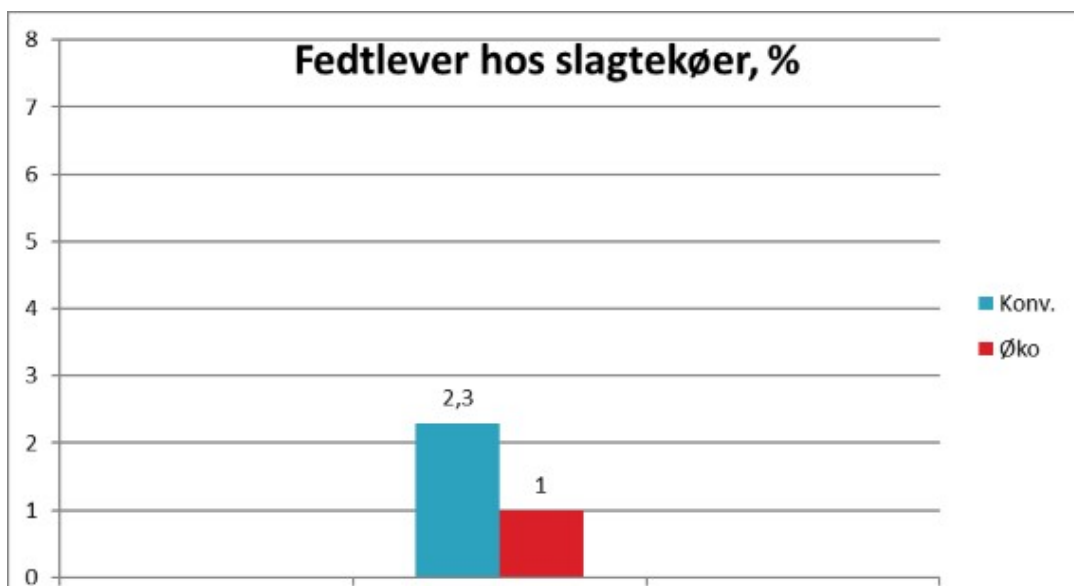
Figur 4. Lunge- og lungehindebetændelse hos konventionelle og økologiske slagtekøer opdelt på stor race og jersey.

FLERE KONVENTIONELLE KØER MED FEDTLEVER

Andelen af køer med slagtediagnosen "Fedtlever" er vist i figur 5.

Fedtlever kan afspejle en stærk mobilisering af fedt hos nykælvere. Når leveren ikke kan nå at omsætte det mobiliserede fedt, bliver det oplagret i leveren.

Forekomsten er lav og lavest hos de økologiske køer. At øko-køer har færre tilfælde af fedtlever har god sammenhæng til at færre øko-køer har ketose og forhøjet BHB i mælken. Samlet tyder det på, at øko-køer generelt mobiliserer mindre fedt først i laktationen.

Fedtlever

Figur 5. Fedtlever hos konventionelle og økologiske slagtekøer